

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

НАКАЗ

13.01.2022

Київ

№ 16

**Про затвердження
Положення про впровадження
у Державному бюро розслідувань
механізмів заохочення викривачів
та формування культури повідомлення про
можливі факти корупційних або пов'язаних
з корупцією правопорушень, інших
порушень Закону України «Про
запобігання корупції»**

Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», з метою заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» та пункту 8 частини першої статті 12 Закону України «Про Державне бюро розслідувань»

НАКАЗУЮ:

Затвердити Положення про впровадження у Державному бюро розслідувань механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», що додається.

Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

**Директор
полковник
Державного бюро розслідувань**

Олексій СУХАЧОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державного бюро розслідувань

від «13» 01 2022 року № 16

ПОЛОЖЕННЯ

про впровадження у Державному бюро розслідувань механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено з метою впровадження у Державному бюро розслідувань (далі – ДБР) механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон).

2. ДБР заохочує викривачів та сприяє їм у повідомленні про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

3. Це Положення поширюється на всіх працівників ДБР та його територіальних управлінь, осіб рядового та начальницького складу, державних службовців та працівників, які працюють за трудовими договорами у ДБР.

4. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

1) корупційні правопорушення – корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, інші порушення Закону;

2) механізми заохочення та формування культури повідомлення – механізми заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;

3) повідомлення – повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

5. Це Положення відповідно до Закону регламентує:

1) мету заохочення та формування культури повідомлення;

2) правову основу механізмів заохочення та формування культури повідомлення;

3) форми заохочення та формування культури повідомлення;

- 4) організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення;
- 5) права та гарантії захисту працівників ДБР як викривачів;
- 6) проведення аналізу та самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення.

6. Працівник ДБР не є викривачем, якщо повідомить інформацію, що є загальновідомою (відкритою), або відомості, зазначені у повідомленні, не містять фактичних даних, що підтверджують можливе вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень Закону, які можуть бути перевірені.

II. Мета заохочення та формування культури повідомлення

1. Метою заохочення та формування культури повідомлення є сприяння працівникам ДБР у виявленні та повідомленні ними про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинені іншими працівниками ДБР, що має призвести до формування поваги до викривачів як сталої норми та частини корпоративної культури ДБР.

III. Правова основа механізмів заохочення та формування культури повідомлення

1. Правову основу формування та функціонування механізму заохочення і формування культури повідомлення становлять Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції (стаття 33), Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (стаття 22), Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (стаття 9), Закон.

2. ДБР забезпечує викривачам умови для здійснення повідомлення шляхом впровадження механізмів заохочення та формування культури повідомлення (пункт 1 частини другої статті 53¹ Закону).

IV. Форми заохочення та формування культури повідомлення

1. Механізми заохочення та формування культури повідомлення реалізуються у таких формах:

- 1) надання методичної допомоги та консультацій щодо здійснення повідомлення;
- 2) впровадження морального та матеріального заохочення викривачів;
- 3) проведення внутрішніх навчань з питань формування культури повідомлення;

4) проведення комунікаційної кампанії та систематичне здійснення просвітницьких заходів.

Моральне стимулювання може здійснюватися шляхом застосування заходів заохочення, передбачених нормами відповідного законодавства, без розкриття у внутрішньому документі про застосування заходу заохочення дійсних підстав заохочення, за винятком випадків, коли викривач надав письмову згоду на розкриття інформації про його особу.

Моральне заохочення ґрунтується на особистій заінтересованості викривача у визнанні його ролі у викритті корупції, високої оцінки його вчинку та заслуг у колективі.

Матеріальне заохочення може здійснюватися шляхом виплати премій, інших передбачених законодавством виплат.

V. Організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення

1. Працівник ДБР, якому стала відома інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншим працівником ДБР, зобов'язаний негайно повідомити про це Директора ДБР та Управління внутрішнього контролю.

2. Директор ДБР організовує та контролює роботу щодо формування культури повідомлення про корупцію та забезпечення функціонування механізму заохочення викривачів.

3. Організаційне забезпечення функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення здійснює Управління внутрішнього контролю як уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції.

4. Управління внутрішнього контролю здійснює заходи заохочення та формування культури повідомлення в ДБР шляхом:

- 1) ефективної організації роботи внутрішніх каналів повідомлення ДБР;
- 2) якісного та своєчасного розгляду повідомлень, що надійшли через внутрішні та регулярні канали, в частині корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону працівниками ДБР;
- 3) постійної взаємодії з викривачем та інформування його про стан та результати розгляду повідомлення;
- 4) надання методичної допомоги, консультацій, проведення внутрішніх навчань щодо здійснення повідомлень та захисту викривачів;
- 5) розміщення на офіційному вебсайті та інформаційних дошках ДБР інформації про внутрішні та регулярні канали для повідомлень.

5. Управління внутрішнього контролю вживає заходів щодо захисту працівників ДБР, які є викривачами.

6. Керівник Управління внутрішнього контролю визначає окрему особу, відповідальну за реалізацію повноважень із захисту викривачів.

7. ДБР організовує заходи заохочення та формування культури повідомлення у таких напрямках:

- 1) послідовної та систематичної роботи щодо запобігання корупції всередині ДБР;
- 2) неприпустимості всіх видів корупційних практик всередині ДБР;
- 3) об'єктивного та неупередженого реагування на кожне обгрунтоване повідомлення про корупцію;
- 4) невідворотності відповідальності у випадку виявлення порушень;
- 5) забезпечення конфіденційності під час взаємодії із викривачами;
- 6) прийняття найбільш сприятливого для викривача рішення у повсякденній діяльності ДБР в межах дискреційних повноважень;
- 7) негайного реагування на всі негативні заходи впливу або загрозу їх застосування щодо викривачів.

8. Управління внутрішнього контролю не менше ніж один раз на рік проводить навчальні заходи щодо формування культури викривання та поваги до викривачів.

9. Матеріальне стимулювання (в межах фонду оплати праці та чинного законодавства) можливе, але за дотримання таких умов:

- 1) працівник ДБР повідомляє про корупцію добровільно;
- 2) виплата заохочення не спричинить розкриття особи викривача.

Термін «добровільно» означає те, що особа прийняла рішення без впливу зовнішніх факторів (наприклад, проведення стосовно заявника службового розслідування).

10. З метою заохочення та формування культури повідомлення Управління внутрішнього контролю розробляє:

- 1) пам'ятку щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача;
- 2) пам'ятку щодо порядку отримання викривачем безоплатної вторинної правової допомоги;
- 3) пам'ятку щодо розгляду повідомлень;
- 4) пам'ятку щодо каналів повідомлення в ДБР про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

11. Працівники Управління внутрішнього контролю систематично

проходять навчання щодо захисту прав викривачів.

VI. Права та гарантії захисту працівників ДБР як викривачів

1. Працівник ДБР, який є викривачем, має такі права та гарантії захисту:
 - 1) бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені Законом;
 - 2) подавати докази на підтвердження своєї заяви (повідомлення);
 - 3) отримувати від Управління внутрішнього контролю підтвердження прийняття і реєстрації повідомлення;
 - 4) давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
 - 5) на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
 - 6) на конфіденційність;
 - 7) повідомляти без зазначення відомостей про себе (анонімно);
 - 8) у разі загрози життю і здоров'ю на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла або на відмову від таких заходів;
 - 9) на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір;
 - 10) на винагороду у визначених законом випадках;
 - 11) на отримання психологічної допомоги;
 - 12) на звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом випадках;
 - 13) отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації;
 - 14) на захист трудових прав.
2. Права та гарантії захисту викривачів поширюються на близьких осіб викривача.
3. Крім передбачених законом гарантій захисту викривача, у зв'язку із здійсненим повідомленням, з метою захисту викривача ДБР додатково вживає заходів для попередження дискримінації викривача, порівняно з іншими працівниками ДБР, недопущення зміни посадових (службових) обов'язків, залякування чи будь-яких інших форм психологічного впливу.
4. Будь-яке повідомлення є конфіденційним, навіть якщо особа не є викривачем у розумінні норм Закону.
5. Розкриття (розголошення) інформації про викривача заборонено, крім випадків, встановлених Законом.
6. ДБР зобов'язане перевіряти кожен факт розкриття (розголошення) конфіденційної інформації про особу, що здійснила повідомлення, та вжити заходів щодо притягнення до відповідальності винних осіб.

VII. Проведення аналізу та самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення

1. ДБР проводить самооцінку впровадження системних заходів, спрямованих на заохочення та формування культури повідомлення.
2. Самооцінку здійснює Управління внутрішнього контролю та затверджує Директор ДБР.
3. Під час проведення самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення необхідно застосовувати такі індикатори:
 - 1) кількість просвітницьких заходів, спрямованих на формування поваги до викривачів;
 - 2) кількість працівників ДБР, що пройшли навчання;
 - 3) кількість методичних та просвітницьких матеріалів;
 - 4) кількість звернень щодо порушення прав викривачів через здійснене повідомлення;
 - 5) кількість повідомлень від викривачів.

**Керівник Управління
внутрішнього контролю**

Богдан ЧОБИТОК